

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Abonamentul pe un an Lei 200, pe jumătate
de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

◆ 6 pagini 6 ◆

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Ce să facem?

Acea parte din presa noastră, care nu poate privi evenimentele decât numai din punctul de vedere al nevoilor pe partid, cupându-se de scăderea leului nostru pe piețele străine, ajunge la concluzia, că această bruscă scoborîre a valutei nu poate fi explicată decât numai prin aceea, că impozitele pe averi, votate de parlament, gonesc în străinătate capitalurile străine și rămânești, silind pe cei lezați să lichideze, bîtinînd contra valoarea prin cecuri la băncile din străinătate.

Astfel pusă chestiunea nu înseamnă că discuți, scăderea valutei și cauzele scăderii, ci înseamnă pur și simplu să faci politică națională, întru cât numai astfel se poate chema o politică ce tinde să lescrediteze celea mai bune și mai drepte legi votate de parlament în trecuta sesiune.

Nu atât pentru a răspunde la toate aceste invinuri, cât mai mult, pentru a reveni publicul relativ la acelea ce vor urma să vie d. Titulescu, a făcut ziarelor declarații referitoare la valută, în cari insistă asupra felului de joc de bursă ce se face în străinătate, arătînd însă și câteva din măsurile ce trebuiesc luate.

În afară de dispozițiile de ordin strict financiar, depinzînd de împrejurări și cînd în parte menținerea unei discuții anumite, există și altele pe cari le poate aplica și cere ori și cine, cum și altele ce ar fi spuse și aplicate chiar de stat.

Astfel d. ministru de finanțe, spune că față de o patentă rea voință și de un sistem de operații de bursă îndoielnice, statul român va trebui să oprească în țară cantitatea de grâu rămasă în plus, din rezolva anului acesta, și să prohibească și importul din țările unde leul românesc este prea depreciat.

La rîndul lor, particularii, vor avea datoria să evite de a merge în țările cu valuta românească scăzută și mai ales acolo, unde însăși, moneda țării, este proporțional depreciată, ca în Franța, de exemplu, unde francul francez, e departe de a avea valoarea francului elvețian.

Tot statului îi revine după părerea d. lui Titulescu, și sarcina de a rechema la nevoie, pe studenții noștri din Franța, și nu putem decât aproba această părere, întru cât, felul cum să tolerează astăzi, acolo să se deprecieze leul românesc, nu cadrează cu angajamentele preteneste, și de ordin cultural, luate atunci când s'a decis, de cele două state, că va fi cu atât

mai bine, pentru interesul general, cu cât mai mulți studenți români, vor frecuenta școlile franceze.

Atitudinea de azi nu corăspunde atitudinii de atunci și studenții noștri nu trebuie să sufere efectele unor acte de neconsecvență de care nu suntem responsabili.

Dar atunci? Ce facem pentru a apăra atacurile ce se dau politicii noastre economice? Răspunsul îl dă d. ministru de finanțe cînd spune: să facem ceea ce am făcut până acuma. Să muncim cinstit și cu încredere, să avem răbdare, să nu ne facem șicanii unii celorlalți, și să ne păstrăm curajul și bărbăția ce până și în împrejurările cele mai grele ne-au asigurat roadele victoriei.

Un omagiu Suveranilor României.

Marele ziar parizian „Le Temps” publică următoarele:

„Nu s'a uitat fermitatea cu care regele, urcându-se pe tron, după moartea regelui Carol, a renunțat, nu fără merit, la orice considerație de ordin personal; cînd el a înțeles că sentimentul și interesul țării sale vor cere o participare a României în conflictul mondial, în câmpul aliaților.

În cel dintîin mesaj, citit în Parlament, a declarat el însuși că înțelege să fie înainte de toate bun român; evenimentele au confirmat apoi în întregime voința sa

El a știut, în timpul războiului, să se identifice cu aspirațiile țării sale și a păstrat, în cele mai triste momente, amicitia sa aliaților și încrederea sa în victoria finală.

Fără să mai aștepte sfârșitul conflictului, pe frontul Moldovei, într'o proclamație adresată țăranilor-soldați, regele Ferdinand a luat inițiativa să anunțe pentru întâia oară reforma agrară, care, pe cale de realizare azi în România, va împroprietări marea majoritate a țăranilor.

Această reformă democratică va fi chemată să dea țării mărite o puternică clasă rurală și în consecință o bază socială solidă, — întâia condițiune a consolidării interne, care trebuie să completeze noua transformare a României.

Astfel, regele Ferdinand a contribuit, prin acțiunea sa directă, la încoronarea operei de război printr'o operă de pace tot așa de importantă pentru prosperitatea statului român.

Acelaș ziar aduce elogiul reginei Maria pentru nobila activitate ce a desfășurat, în timpul neutralității și a războiului pentru triumful cauzei României și a aliaților.

Buletin extern.

Maxim Gorki, marele scriitor rus, a sosit venind din Moscova, la Berlin. Într'o conferință publică, Maxim Gorki a făcut un tablou fidel și crud despre situația deplorabilă în care se află astăzi marile mase populare rusești, amenințate a pieri de foame.

Gorki a făcut apel la sentimentele umane ale popoarelor, cerându-le ajutorul lor pentru Rusia, amenințată azi cu pieire.

În acelaș timp se anunță din Washington, că guvernul bolșevic a primit toate condițiile puse de americani, în schimbul aprovizionării Rusiei cu alimente și medicamente.

Vapoarele americane, cari aduc Rusiei pâine și carne, sunt în drum spre portul Danzig, prin care se vor face transporturile.

Avînd în vedere proporțiile mari ale ajutorului alimentar dat de America, se speră că în timp relativ scurt, orașele și satele Rusiei vor putea fi salvate dela moartea prin foame.

Până la sosirea ajutoarelor americane, guvernul rusec o luat măsuri pentru reducerea tot mai mult a porțiunilor alimentare existente. Acest fapt, deși necesar, a provocat mari nemulțumiri în special la orașe, unde nu se prea crede în sosirea ajutoarelor americane, despre cari se scrie și se vorbește.

În cele mai multe locuri au izbucnit revoluții, cari au fost înăbușite în sânge.

Tergiversările Bulgariei de a executa fa timp și în întregime condițiile tratatului de pace relativ la dezarmare și reducere a efectivului armatelor, au atras după sine măsurile represive ale marilor puteri.

Consiliul ambasadurilor a dat ordin comandamentului trupelor aliate din Bulgaria, să procedeze cu forța la complecta dezarmare a Bulgariei.

Această măsură neașteptată luată de marile puteri, a produs panică în Bulgaria.

Guvernul bulgar, într'o notă adresată consiliului ambasadurilor protestează contra hotărârii luate și arată că aplicarea dispozițiilor severe relativ la complecta dezarmare a Bulgariei, poate ușor provoca mari turburări în Bulgaria.

Guvernul bulgar își exprimă pe de alta parte teama, că în cazul cînd armata bulgară ar fi desființată, Bulgaria este expusă la o invaziune în teritoriile sale a armatei grecești din Tracia.

Consiliul ambasadurilor nu a luat în considerare protestul Bulgariei și la respins în întregime ca neîntemeiat.

Fostul împărat al Germaniei, Wilhelm, care de prezent trăește în orașul Dorn din Olanda, a participat zilele trecute ca simplu concurent, la expoziția de cereale și flori din acel oraș și după cum afirmă ziarele berlineze, a câștigat mai multe premii.

Mai datat cu scepstrul, decât exregele Carol al Ungariei, se vede că totuși Wilhelm, împăratul și regele, a renunțat definitiv a mai încerca să-și reocupe tronul din Berlin.

În centrul preocupățiunilor politice internaționale se află deschiderea ședințelor Consiliului Suprem, fixată definitiv pentru ziua de 8 August.

Cu această ocaziune se va hotări numărul de trupe ce mai trebuie trimis în Silezia de sus, se va discuta, la insistența Angliei din nou, întregă chestiunea reparațiilor de război, pe cari urmează Germania să le plătească aliaților.

Consiliul suprem va discuta și problema salvării Rusiei de pericolul foametei, precum și chestiunea pedepsirii vinovaților de război.

Ceea ce face, ca dela aceste ședințe ale Consiliului Suprem, să se aștepte soluții bune, este faptul, că diferendul dintre Anglia și Franța, pe chestiunea Sileziei de sus, este definitiv aplanat și propunerile pe cari le va face Franța relativ la augmentarea efectivului trupelor sale din Silezia de sus, sunt cu totul în vederile guvernului englez.

*

De pe câmpul de război din Asia minoră nu se semnalează nimica ce cer o schimbare în norocul armelor, favorabil armatei elene.

După ce centrul acestei armate, a înaintat vertiginos mai mult de 200 km., aripele armatei și-au început și ele înaintarea, tot atât de repede, ca și centrul.

Un comunicat al M. C. S. kemalist, sosit la Constantinopol anunță, că turcii au hotărât să nu mai primească amestecul binevoitor al aliaților pentru aplanarea conflictului dintre kemaliști și Grecia. Musulmanii sunt hotărâți să nu depună armele, până când nu vor fărâma puterea Greciei.

Această hotărâre eroică a kemaliștilor pentru a fi dusă la bun sfârșit, trebuie să se razime pe alte forțe, decât pe aceea singură a fanatizmului.

Cuvântul dlui Poincaré.

Fostul președinte al republicii franceze a avut din nou prilejul să se manifeste ca un sincer amic al României și mai mult chiar de cât atâtă ca un susținător al ideii de adevăr și de dreptate.

D. Poincaré a mai avut ocazia să recunoască meritele României și aceea ce a făcut statul nostru pentru succesul cauzei după ce pusese în serviciul acestei cauze tot sufletul și cel mai bun sânge al său.

Alături însă de glasul dlui Poincaré dar într'un sens absolut contrar s'au ridicat în ultimul timp alte glasuri în parlamentul francez relativ la situațiunea României. Aceste glasuri însă au susținut puncte de vedere altele de cât ale noastre, favorabile bulgarilor și ungarilor, cărora s'a propus să ni se pretindă să le plătim despăgubiri pentru stricăciunile făcute în timpul ocupației.

Aceleași glasuri și-au exprimat tot în parlamentul francez îndoiiala că moștenitoarele fostei Austro-ungarii, vor putea să menție ordinea cerută de împrejurări.

D. Poincaré a spus însă așa în cât să auză toată lumea că nu numai că moștenitoarele Austro-Ungariei au fost la înălțimea situației dar că ele au dat un exemplu de solidaritate ce ar trebui imitat chiar de marele state apusene și că strânsele legături dintre România, Jugoslavia și Cehoslovacia sunt o garanție că pacea nu va mai fi turburată de aceia care au interes să facă aceasta.

În aluzia transparentă pe care d. Poincaré o face în declarațiile sale, relativ la România, ne place să vedem recunoașterea forței actuale a țării noastre și prin urmare și situația superioară cu care ne prezentăm în fața Europei.

Noi nu am uitat nici odată că interesele noastre sânt în legătură cu marele state ale Antantei. D. Poincaré nu face altceva de cât să recomande că și interesele acestora sunt în legătură cu interesele românești și aceasta recunoaștere a puterii noastre și acest omagiu ce ni se aduce ne face să fim recunoscători fostu lui președinte a republicii franceze cum și tutulor acelor cari gândesc și spun ca el.

Cuvintele unui de Monzie sau unui de Larmarselle pot să se audă în parlamentul Franței; cuvintele dlui Poincaré se aud însă în lumea întreagă și prin urmare odată cu ele și dreptatea pe care acele cuvinte o conțin.

Inființarea unei fabrici de postavuri în Arad.

Primăria orașului Arad se ocupă de mai multă vreme cu proiectul inființării unei fabrici de postavuri în Arad, în urma unei oferte, făcute de fabrica de postavuri din Zsolna, oraș în Cehoslovacia.

Inființarea unei astfel de fabrici în Arad, ar spori pe deoparte cu o importantă întreprindere industria Aradului, iar pe de altă parte produsele acestei fabrici ar contribui în viitor, în mare măsură, la ieftinirea hainelor, ce azi se mențin la prețuri, ce nu se pot plăti.

Având în vedere avantajele mari pentru oraș și împrejurime ce ar rezulta din inființarea unei fabrici de postavuri, consiliul orașului a autorizat pe d. ajutor de primar, St. Anghel, să intre în tratative cu direcțiunea fabricii de postavuri din Zsolna, ce înaintase oferta primăriei.

D. Anghel s'a înapoiat Mercuri după masă dela Zsolna unde plecase acum vre-o două săptămâni și în ședința de ieri a făcut cunoscute consiliului orașului rezultatele tratativelor urmate cu direcțiunea fabricii din Zsolna.

Direcțiunea fabricii din Zsolna se angajează a inființa o fabrică în Arad, orașul punând la dispoziție terenul și clădirile necesare. Mașinile s'ar aduce din Bratislava (Pozsony), unde fabrica din Zsolna, are o instalație completă și care ar urma să fie demontată și mutată în întregime la Arad.

Pentru plasarea fabricii, consiliul orașenesc a decis să cedeze cazarma de cavalerie, situată în continuarea străzii Mărășeștilor, care e proprietatea orașului.

În acest scop consiliul orașenesc a cerut încă mai de mult ministerului de război să renunțe la dreptul de folosință al cazarmei.

Ministerul de război, nu a răspuns până acum la aceasta cerere a orașului. De acest răspuns atârână însă realizarea proiectului inființării fabricii de postavuri și în caz de răspuns negativ, întreagă chestiunea va deveni problematică.

În tot cazul consiliul orașenesc va căuta să arate importanța și avantajele mari ce ar rezulta pentru industria țării și în deosebi pentru orașul Arad și împrejurime, în urma inființării fabricii de postavuri.

Fabrica s'ar inființa cu un capital de 25 milioane. Orașul Arad va participa la aceasta întreprindere cu un capital de un milion și jumătate lei, prețul terenului și al cazarmei, ce le cedează în scopurile fabricii, și care preț orașul nu l-ar primi în bani gata ci în acțiuni de ale fabricii.

În caz că orașul s'ar retrage mai târziu dela aceasta întreprindere, fabrica va fi îndatorată a plăti pentru teren și clădirile cazarmei valoarea de azi.

Deasemenea orașului i se asigură dreptul de întâietate pentru a cumpăra fabrica, în cazul când societatea pe acții ce se va inființa, ca proprietară a fabricii, ar lichida.

Fabrica din Zsolna va participa la capitalul societății, cu valoarea mașinilor ce le aduce din Bratislava, restul acțiunilor urmând să fie cedate particularilor în așa fel ca majoritatea să fie a capitalului românesc.

În ce privește aducerea mașinilor din Bratislava, d. Anghel a primit asigurări că guvernul cehoslovac va aproba permisia necesară.

Presă secuiască despre liga maghiară ardeleană.

Printre populația secuiască ce nu a aderat la asociația maghiară din Ardeal este și cea din Odorhei.

Reprezentanții acesteia și-au spus alt prilej cuvântul relativ la modalitatea în care a fost alcătuită asociația cum și la scopurile care aceasta și le propusese.

Revenind asupra chestiunii, ziarul săcuilor din Odorhei face un rechizitoriu sever al direcțiilor în care a fost făcută asociația maghiară ardeleană și găsește că la baza acesteia există un mare defect de organizație, deoarece noua organizație politică este organizată conform societăților din Budapesta, unde se practică teroarea albă.

Presă săcuilor din Odorhei își manifestă credința că la baza unei asociații politice trebuie să fie un spirit larg și împăciuitor de natură să concilieze interesele tuturor naționalităților cum și o condescendență de procedee care să se armonizeze cu vechea și cu intențiile statului din punctul de vedere al intereselor obștești.

Ocupându-ne de programul asociației făcând, de altminteală ca tot restul presei românești un examen atent al programului ce se prezintă, scoțând în evidență cererile pe care găseam drepte și insistând asupra acelor cereri ce erau departe de a porni dintr'o judecată dreaptă a situației și dintr'o apreciere justă a întocmirilor de după război.

Unele din cererile asociației mergeau în direcția în care în pretențiile lor în cât ele dau drept să se spuie că nu fuseseră inspirate de că un sentiment de hostilitate față de stat.

Acest lucru a fost observat și de marea presă secuiască și aceasta ca o atenție față noua patrie a ținut să arate modul greșit în care s'a procedat și primejdia ce ar putea să rezulte, în primul rând pentru interesele minorităților maghiare din formularea unor cereri nedreptățite.

Cuvintele acestea teroarea albă, din punctul de vedere al organizării asociației, ar trebui să dea mult de gândit autorităților maghiare acelor care le conduc întrucât secuimea ar trebui să se evedențieze că statul, pentru a fi drept față de naționalități, trebuie să păstreze aceeași conduită față de fiecare dintre ele.

Nu insistăm asupra concluziei presei săcuilor din Odorhei, dar ne bucurăm de faptul că secuimea ține să-și spuie punctul de vedere și că ea caută să se armonizeze acest punct de vedere cu nevoile naționale.

Știri din Bănat.

Din informațiile ce vin din localitatea Bănatului reiese că recolta nu este deosebit de bună și aceasta din cauza secetei și a mari călduri din ultimul timp și care dănuiesc acum. În schimb însă se spune că rodul prunilor de pruni este imbelșugat. Viile ca în părțile ale Ardealului sânt în bună stare și promit asemenea o recoltă abundentă.

*

Căldura poate nicăiri mai mult ca în Bănat nu a bătut cu furie, dând naștere la pagube și stricăciuni. Astfel de prin părțile Sălajului se anunță că din cauza căldurilor au izbucnit epidemii numeroase. S-au luat măsuri pentru a se împiedeca întinderea epidemiei.

Frânturi de vorbe.

Bubi și jucătorii de cărți.

Bubi, zise, arătându-ne cu degetul, direcția în care trebuia să ne uităm!

— „Priviți! Vedeți, voi, geamurile acelea mari, înapoia cărora bravii și bunii noștri arădani, așezați câte patru patru la mese gesticulează și discută? Ce credeți oare că fac dâșii acolo? Bănuți, că se întrețin referitor la lucruri fără nici o importanță, numai pentru a pierde vremea de pomână? Bănuți că s'au adunat în grupuri, numai de frică să nu rămâe singuri, cu păreri lor pe care voi ați fi capabili să le declarați inexistente? Dar nu vă este oare rușine să judecați, așa de aspru și de superficial pe niște oameni a căror activitate este închinată în întregime culturii și educației naționale!

Mi s'a spus, în adevăr că acolo este o cafenea; nu trebuie să uitați însă că aceea ce forul era altă dată pentru români, și agorava, pentru greci, este cafenea pentru bunii și bravii noștri arădani! La cafenea unde stau aproape toată ziua, ei nu își pierd timpul de în zadar. Dimineața imediat după masă până seara și apoi până târziu după miezul nopții, ei discută și vorbesc fără odihnă de treburile naționale, căutând noi mijloace și prilejuri pentru ridicarea neamului.

Dar oameni, neîncrezători și răi! Priviți-i cum se agită, cum ridică mâinile în sus și cum se inflăcărează în susținerea părerii lor patriotice și desinteresate. Câtă noblețe și cât entuziasm! Câtă dragoste de țară și cât suflet românesc.

Priviți! Mâinile lor se ridică în apărarea cauzei, apoi se lasă în furia argumentației pe mese, trântind de postavul verde niște cartoane pe care trebuie să fie însemnate punctele ce au de discutat.

Cum? Ce? Spuneți, că nu sunt de cât cărți de joc?

Dar e rușine, dlor, să fiți, atâta de meschini. Dacă nu ar fi de cât cărți de joc; s'ar mai agita astfel, oamenii aceia preocupați, numai de treburile națiunii și ar mai deștepta glasurile lor un ecou atâta de puternic în rândurile acelor cari inconjoară fle care masă! Ce spuneți voi? Chibiți? Chibiți, oamenii aceia cari ascultă discuțiile cu entuziasm și fanatism: Am să vă pedepsesc cu propriile voastre păcate.

(Bubi ne împinse și ne îmbrânci înaintea lui, făcându-ne să intrăm în cafenea).

— „Auziți, auziți, mărețele lor discuții patriotice și culturale.

(În cuprinsul cafenelei răsunară de odată glasuri tunătoare.

— „Popa de pi.ă! Dame de carao! Atout! Lipic! Rușine să-ți fie; atâta noroc n'am mai pomenit. Ești un...

— Ba dta...

(Figurile erau verzi, mâinile în aer tăiau curbe înfrigate; glasurile se amestecau într'o larmă generală. Bubi revenindu-și din stuporea lui apucă un baston și, ca altă dată Isus pe zarofii din templu, luă la goană pe jucătorii de cărți.

— „Aha! Eu credeam că discutați, cultură și naționalism! Eu mă laudam cu sentimentele voastre patriotice și când colo... dtră rupeți, postavul diplomatic, jucând maos și cintina oarbă. La masa verde unde alți oameni luminați încheie tratate și convenții dtră, bateți cărțile fără de jenă! Aha!...

(Jucătorii puși pe fugă de Bubi, se împrăștiară în toate părțile. Bubi, rămas stăpân pe câmpul de luptă privi un moment la pachetele de cărți de joc împrăștiate pe podele apoi zise:)

— „Ce rușine și ce nedemnităte! De aceea nu merg de loc treburile țării! Luați aminte, dlor, aceea ce vă spun! De ciudă nu mă mai pot stăpâni.

Am nevoie de distracție... am să-i învăț eu minte pe dlor! Auzi, să-și piardă ei timpul jucând cărți, (Bătând cu putere în masă). Băete! Țaal... adu niște cărți, să joc cu amicii mei o pantarolă!

D'Arragon.

Ce va discuta Consiliul Suprem.

În urma discuțiilor care au avut loc între guvernele englez și francez, s'a fixat ziua de 8 August c. pentru întrunirea, la Paris, a membrilor consiliului suprem.

La ședință va lua parte și d. Loyd George, aceasta pentru a se produce o probă mai mult că între Franța și între Anglia deosebirile de vederi semnalate în ultimul timp au fost aplatate cu desăvârșire și că ambele țări lucrează ca și mai înainte la stabilirea definitivă a păcii.

Referitor la această chestiune trebuie să recunoaștem, că la un anumit moment sprijinul englez față de interesele germane ajunsese deosebit de accentuat și că energia intervenției a dlui Briand a venit la timp pentru a reduce în memoria engleză sacrificiile făcute de francezi.

În orice caz ședințele consiliului suprem la Paris se deschid sub cele mai favorabile auspicii dacă se ia în considerare declarațiile premierului englez care a recunoscut că Franța, întrucât a sângerat pentru cauza dreptății, mai mult decât orice altă națiune, are și dreptul să ceară garanțiile la care are dreptul din cauza imediații apropierei de Germania.

Astfel pusă chestiunea nu poate să rezulte decât o dreaptă generalizare a ei și o răsfângere a ideii de imparțialitate asupra tuturilor celorlalte națiuni, ce au sângerat la rândul lor, alături de Franța și de celelalte popoare ale Antantei.

Între alte chestiuni de seamă ce vor fi discutate se anunță și două, a cărora importanță de asemenea, nu poate fi trecută cu vederea.

Prima chestiune este aceea a sancțiunilor cu privire la vinovații de război, iar a doua, este referitoare la ajutoarele ce trebuiesc date Rusiei pentru a se salva populația dela un adevărat cataclism ce ar putea să fie deslănțuit de complexa lipsă de alimente ce se înregistrează astăzi în Rusia.

Chestiunea vinovaților de război, ar fi trebuit să fi fost tranșată demultă vreme, ceiace cu părere de rău nu s'a întâmplat.

A se căuta astăzi o soluție în această chestiune, este, de sigur, necesar. Trebuiește recunoscut însă, că soluția aceasta este tardivă și mai mult încă decât atâta este rezultată din spiritul de concesie exagerat de care aliații au dat dovadă față de cei învinși.

Vinovații de război prin tratatele ce au fost încheiate trebuiau să fie pedepsiți, conform marelui greșeli ce au săvârșit și aceasta în baza angajamentelor luate de fiecare în parte, din națiunile învinse.

S'au luat în adevăr angajamente, fără a se ține însă nici unul și odată înlăturat primul pericol, atât Germania, cât și Bulgaria și Ungaria, au găsit cu cale să înlătore cu totul chestiunea vinovaților de război.

În Germania au fost în adevăr câteva procese și acestea din cauza presiunilor exercitate de francezi; ele au fost însă mai mult niște simulacre și niște puneri la cale nedibace menite să înșele opinia publică mondială și pe aliați.

Acelaș lucru s'a petrecut în Bulgaria unde la început s'a căutat să se dea impresia că se vor lua cele mai aspre măsuri contra vinovaților de război, pentru ca mai târziu să se împingă până acolo imoralitatea, în cât să se recunoască printr'o lege specială dreptul vinovaților, de a nu putea fi urmăriți prin justiție.

Față de o asemenea duplicitate și evidentă reavoință să înțelege că națiuni ca Franța și România au sfârșit prin a se crede obiectul unor glume proaste din partea unor state asupra cărora continua să apese încă o gravă răspundere morală.

Consiliul suprem, hotărându-se să ia în discuție, la Paris chestia aceasta nu face probabil altceva decât să recunoască greșala ce a făcut nedându-se la timp soluțiunea nimerită chestiunii vinovaților de război.

O altă chestiune de asemenea importantă de care se va ocupa Consiliul suprem este aceea a ajutoarelor ce trebuiesc date Rusiei pentru a o elibera de flagelul foametei, fostul imperiu al țarilor.

E desigur umanitar frumos înălțător să se vie în ajutorul Rusiei nenorocite și să se sal-

veze un popor ce geme sub jugul câtorva oameni preținși idealisti și cari nu sunt în fond decât niște apostoli al comunismului ce lui mai nedemn.

Să încurajăm Rusia și să o scăpăm dela un dezastru sigur dar aceasta nu pentru a o expune unui alt dezastru. Să facem așa încât dacă se poate, salvând Rusia de pieire, prin foame s'o salvăm și de ghiarele teroarei bolșevice redând-o libertății și spiritului democratic cu adevărat.

Aceasta este datoria aliaților și punctul acesta de vedere credem că ar trebui să-l discute Consiliul suprem.

A ajuta Rusia lui Lenin pentru ca acesta s'o conducă în persoană mai departe și pentru ca hoardele sale săturate să treacă Nistrul și să pustiască teritoriile românești, noi credem că este o greșală de și se înțelege că autoritatea și puterea României este deasupra oricărui atac.

Să nutrim Rusia pentru a însănătoși organismul ei bolnav iar nu pentru a nutri virusul nebulunii leniniste ce împinge țara la dezastru.

INFORMAȚIUNI.

— Ieri dimineața la orele 10 s'a oficiat în bisericile tuturor confesiunilor din localitate un „Tedeum“ cu ocazia zilei onomastice a M. Sale Regina Maria și a A. Sale Regale principesa Marioara.

La Tedeumul din catedrală, oficiat de P. S. Sa d. episcop I. Papp au asistat reprezentanții autorităților militare și civile: din partea armatei dnii col. Georgescu, comandantul garnizoanei în absența dlui general Badescu, și d. căpitan Graur, comandantul pieții; din partea autorităților civile: subprefectul județului d. E. Beleş, d. dr. Nedelcu consilier cultural al orașului, prefectul poliției: d. O. Gritta, d. dr. Barbura, din partea tribunalului, d. Ghițescu, procuror etc.

— Delegații proprietarilor de barbierii și aceia ai salariaților acestora s'au întrunit ieri dimineața la Casa cercuală pentru a urma tratative în vederea încheierii unui nou contract colectiv.

Din partea salariaților fiind delegat în acest scop președintele sindicatului calfelor de barbieri, delegații patronilor au ridicat incident, declarând că în urma autorizației primite dela Asociația proprietarilor de barbierii nu pot intra în tratative, câtă vreme președintele sindicatului calfelor de barbieri nu va fi revocat în calitatea sa de delegat. Aceasta pentru motivul că președintele sindicatului calfelor de barbieri, ar fi scris în ziare împotriva proprietarilor.

În urma acestui incident, începerea tratativelor a fost amânată pentru ieri seara la orele 7.

— În zilele de 19, 20 și 21 August se va ține la Petroșeni un congres al tuturor sindicatelor naționale, galbene, a muncitorilor din întreaga țară.

Ministerul muncii va fi reprezentat la acest congres prin d. inspector central P. Popescu

— În noaptea de Mercuri spre Joi, ajutorul de frânar, Toma Iosif, originar din Vârșandul-vechiu, a legat în gara Pauliș, la trenul de Ardeal 3 vagoane de marfă. Eșind dintre vagoane, un picior i-s'a înțepenit între sine. Trenul fiind în mișcare ajutorul de frânar a ajuns sub roți și cele trei vagoane din urmă au trecut peste el, cauzându-i răni mortale

Nenorocitul frânar a fost pus pe tren pentru a fi adus în spitalul din Arad, pe drum, însă a murit.

— Consiliul de acuză al tribunalului întrunindu-se ieri în cauza țaranilor din Sântana, cari au înaintat cerere contra fraților Bohuș, a ordonat ieri sechestrarea întregii averi mobile și imobile a celor doi frați Bohuș.

— Muncitorii dela fabrica de bijuterii Bartses, pentru ca să li-se asigure un salariu convenit,

au cerut, ca în viitor să fie salarizați în măsura timpului de lucru, și nu după munca în acord, adică după munca cu bucată, ca până acuma. Muncitorii, adică, în zilele când fabrica, nu are de lucru, primesc spre lucrare bucăți mai puține și astfel pentru ei rezultă pagube enorme.

Cu ocazia tratativelor urmate ieri dimineața și conduse de inspectorul muncii, d. Miclescu, muncitorii s'au declarat învoiați a lucra și în acord, însă în zilele când nu primesc spre lucrare destule piese, să li-se facă plata după timpul de muncă.

Tratativele se vor continua azi dimineața la orele 10.

— D. Petrovici, ministrul refacerii ținuturilor devastate în război, a plecat în Dobrogea, pentru a constata modul de reclădire a caselor dărâmate de dușmani în Dobrogea.

Lucrările de refacere din Dobrogea se află în stadiu atât de înaintat, încât în Septembrie vor putea fi predate destinației, în fiecare comună dobrogeană, câte o sută de case noi.

D. ministru Petrovici din Dobrogea va merge de a dreptul în Banat, pentru a vizita lucrările hidraulice în curs, din jurul acestei provincii.

— Grupul parlamentar al deputaților basarabeni, de sub șefia dlui Inuleț, s'a rupt în două, imediat după eșirea din Cameră a opoziției.

Deputații cari nu au aprobat eșirea din Cameră a opoziției, au intrat în partidul țărănesc de sub conducerea dlui I. Mihalache.

Tratativele cari s'au început între d. Inuleț și partidul liberal, pentru fuziunea celor două partide, au fost suspendate, după ce d. Inuleț a rămas aproape lipsit de partizani.

x Iuliu Iacobii dentist tehnician diplomat reînapoindu-se din călătoria sa de studii în streinătate continuă a da consultații. **Strada Bucur Nr. 17.**

x Dr. Stefan Albu, directorul institutului obstetric și școlii de moașe din Arad dă consultații în fiecare zi după masă la orele 3-5, Bulevardul Regina Maria Nr. 30.

x Pașapoarte, pentru luarea vizei la București se angajează, pe lângă garanță, pentru 100 lei. Biroul pentru vânzarea biletelor pe CFR. din Arad, Bulev. Regina Maria Nr. 21

Arad-Oradea-Mare. Automobilele de lux ce circulă între aceste două orașe, pleacă zilnic din Arad, dimineața la orele 8, dela Biroul pentru vânzarea biletelor pe CFR. Durata colătoriei 3 ore.

Asigurarea bagajelor se face în condiții din timp de pace la Biroul pentru vânzarea biletelor pe CFR.

— Dr. Pompiliu Robescu, director de Spital ordonează dela 8-9 și 2-4 în Bulevard Regina Maria (Andrássy-tér) No. 24, Palatul Neuman.

Femeia cu păr de aur, dramă în 5 acte în „Apollo”. Rolul femeii a devenit la aparență un rol de privilegii în societatea omenească. În urma rostului reciproc neînțeleș în societatea noastră se pare, că ea stăpânește societatea, se pare că bărbatul e subjugat ei, când colo totul e o simplă, odioasă escrocherie. Bărbatul supus prin adorarea lui pregătește ruina femeii fără idealul necesar prescriș pentru cariera sa în societate și familie. Acest adevăr crud reese pentru cei-ce știu vedea și înțelege viața din piesa aceasta, care se va prezenta în 5, 6 și 7 August, Vineri, Sâmbătă și Duminecă.

Teatrul APOLLO.

In 5, 6 și 7 August
Vineri, Sâmbătă și Dum.

Femeia cu păr de aur

Dramă în 5 acte.

Teatrul URANIA.

Pauză.

Congresul Artiștilor din România-Mare.

Ministerul cultelor și al artelor a trimis prefecturei județului și orașului în vederea congresului Artiștilor din întreaga țară, ce se va ține în Septembrie, la București, odată cu celebrarea încoronării Suveranilor României următorul apel:

Increzători în puterea civilizatoare a Artei, pe care o socotim ca un desăvârșit element educator, capabil de a influența în chip binefăcător viața și moravurile publice;

În dorința noastră de a contribui în cât mai largă măsură la înălțarea sufletească a maselor;

Subsemnații slujitori ai artei, alături de inițiativa Ministerului Cultelor și Artelor, invităm la Congresul general din București pe colegii noștri din întreaga țară, actori, arhitecți, instrumentalisti, muzicanți, pictori, sculptori, etc. Congresul General al Artiștilor, are de scop principal:

1) Ridicarea artei la rangul ce i se cuvine și care trebuie să fie acela al unei superioare forțe morale în stat și

2) Cunoașterea și stabilirea unor mai strânse legături între noi pentru apărarea drepturilor profesionale comune. Dorim ca prin chemarea noastră să participe cât mai mulți colegi din tot cuprinsul țării, ca astfel cuvântul nostru să fie mai ascultat.

Acest prim Congres General al artiștilor va fi patronat de poetul Octavian Goga, cel dintâi ministru al Artelor din România.

Arta dramatică :

Semnați : Victor Eftimiu, director General al Teatrelor, I. Manolescu, Inspectorul teatrelor. — În numele artiștilor Teatrului Național din București : D-nii C. I. Nottara, I. Livescu, C. Petrescu. — În numele Sindicatului Artiștilor dramatici și lirici : D-nii V. Antonescu, V. Maximilian, R. Vrăbescu. — În numele Societății Scena : Petre Sturza, C. Mărculescu, Tanase.

Muzica :

D-nii A. Alessandrescu, M. Botez, A. Castaldi, D. Cuclin, D. G. Kiriak, G. Enescu, I. N. Otescu, R. Vrăbescu.

Artele plastice :

D-nii Bunescu, Brutus Haneș, Inspectorul Artelor, Cornescu, D-na C. Cuțescu, D. Dărăscu, O. Han, G. D. Mirea, Medrea, D. Paciurea, C. Petrescu Th. Palady, Gab. Popescu, Str. Popescu, G. Pătrașcu, E. Ressu, D. Serafim, D-na Stork, Fr. Stork, Ip. Strâmbu, I. Al. Steriade Satmary, O. Späthe, M. Teișanu, Teodorescu Sion, Verona.

Arhitectura :

Societatea Arhitecților români prin reprezentantul ei D-nul P. Antonescu. Asociația Critică dramatică și muzicală din România, D-nii Emil D. Fagure prezident, I. Prodan.

Amănunte :

1. Persoanele care doresc să participe la Congresul General fixat în Septembrie, sunt rugate să se înscrie cât mai din vreme la unul din următoarele centre : București, Iași, Craiova, Chișinău, Cluj, Oradea-Mare, Arad, Timișoara, Lugoj, Târgul Mureșului, Baia-Mare, Sibiu și Brașov.

În toate aceste centre se vor forma comitete de organizare compuse din câte unu sau doi reprezentanți ai fiecărei bresle, care comitete vor primi la timp instrucțiuni și vor corespunda direct cu biroul congresului din Ministerul Artelor.

Se recomandă ca adeziunile să se transmită cel mult până la 10 August pentru a putea lua toate măsurile în vederea călătoriei și a învartării.

2) Pentru participanți s'a obținut la C. F. reducere de 75%, iar pentru artiștii care vor lua parte și la serbări, transportul și găzduirea va privi exclusiv comitetul de organizare din București.

3) În vederea serbărilor, sunt invitate în mod oficial cele două companii de operă din

București și Cluj, orchestra Soc. „Filarmonică” din București, orchestra din Cluj, orchestra „George Enescu” din Iași, orchestra „Filarmonică” din Brașov, Sibiu și cea din Arad; asemenea societățile mari corale din întreaga țară.

Companiile de operă reunite vor reprezenta în Arenele Romane „Aida.” Orchestrele vor concerta în mod individual având fiecare o seară aparte, iar împreună vor fi dirijate de maestrul George Enescu și George Georgescu.

Societățile corale „Carmen” și „Cântarea României” precum și toate corurile existente în București, vor concerta împreună sub conducerea maestrului Kiriak.

4) Comitetele diverselor centre sunt rugate să se interesează și să recomande cele mai bune și cele mai complete echipe de lăutari care îmbrăcați în costum local, vor trebui să execute numai piese populare și numai din acea regiune.

5) Amănunte și instrucțiuni se vor afla în publica și se pot cere dela biroul Congresului din Ministerul Artelor în toate zilele de lucru între 4½-6½ p. m.

Un delegat al Ministerului va lua contact cu toate centrele indicate, stabilind înțelegeri de comun acord.

6) Artiștii cari nu sunt iscăliți în această chemare fie din cauza absenței din localitate, fie din alte cauze sunt rugați a adera în scris la unul din centrele aci menționate.

TELEGRAME.

Jugoslavia și mișcările din Albania.

Belgrad — Agenția „Avala” anunță: ziarele din Belgrad se ocupă zilnic de chestiunea albaneză și de interesele Jugoslaviei în sudvestul Balcanilor. Comentează pe larg știrea că în ședințele Consiliului suprem, cari se vor deschide la 8 August, se va soluționa și chestiunea albaneză, de oarece Italia dorește să aibe anumite garanții, dela marile puteri, relativ la posesiunile din Balcani ale Italiei.

„Tribuna” din Belgrad, într'un prim articol arată, că Italia este în depline drepturi să ceară garanții dela marii aliați, pentru siguranța pe Marea Adriatică și pentru siguranța porturilor sale dalmatice.

Dacă s'ar afla cineva, care să protesteze în contra acestor pretențiuni ale Italiei, Jugoslavia ar fi ultima care ar face acest lucru.

La rândul său Jugoslavia, spune în continuarea Tribuna, are drepturi incontestabile de a cere, ca frontierele sale sudice, să nu rămână și pe mai departe deschise pentru invasiunile organizate de prietenii Italiei, de oarece granițele Jugoslaviei pot să fie tot atât de puțin violata ca și acelea ale Italiei.

Dacă Consiliul Suprem va afla cu cale să ofere garanții Jugoslaviei, tot așa drept are Jugoslavia să pretindă pentru sine aceleași garanții.

Pacea din Balcani, închee „Tribuna,” nu poate fi așezată decât pe principiul: Balcanii ai popoarelor balcanice.

Toate acele mari puteri, cari ar încerca să adopteze principiile imperialiste ale fostei austro-ungarii, vor ajunge la aceeași soartă, ca și dubla monarhie.

Germania și despăgubirile ei de război către Italia.

Berlin — Guvernul german a făcut ofertă Italiei, să-i furnizeze drept echivalent a sumei de reparații, ce i-se cuvine Italiei, motoare electrice și diferite mașini, necesare Italiei pentru refacerea C. F. și a porturilor italiene.

Propunerile Germaniei au fost date unei comisii de experți. Guvernul va aduce hotărârile sale în baza raportului întrunit de comisia tehnică.

Situația guvernului Germaniei.

Berlin — Parlamentul imperiului german a votat cu majoritate covârșitoare încredere cabinetului. Situația guvernului este mai solidă decât ori când.

Ghete negre pentru Strand și tricouri de baie de vânzare la BĂRSONY Arad, Piața Avram Iancu Nr. 17

Secretar-contabil se caută la școala de viticultură din Miniș. Pregătiri: absolvirea școlii comerciale, ori bacalaureatul. Petenții să se prezinte în persoană cu documentele. Postul se poate ocupa imediat. Direcțiunea școlii de viticultură Miniș.

Un motor cu benzină, complet, 5 puteri de cai, de tăiat lemne, se află de vânzare la portarul Bul. Regele Ferdinand I. Nr. 3.

Cafeneaua

„Cornul Vânătorului”

modern instalată, vechiul loc de întâlnire al intelectualilor români din Arad și județ; beuturi răcoritoare, aperitive, grădina umbroasă. Roagă binevoitorul sprijin: „CORNUL VÂNĂTORULUI.”

GONDA și COMP.

mare magazin de mărunțișuri
ARAD Strada Horea, Palatul Neuman.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul său bogat cu:

■ ață, bumbac, galanterie, săpunuri de toaletă, articole impletite și țesute, hârtie, ■
♦♦ utensilii școlare. ♦♦

Mare asortiment de lămpi.

„Restaurantul Teatrului”

BULEVARDUL REGINA MARIA Nr. II.

Cel mai plăcut local de distracție. Bucătărie și vinuri excelente. Bere de Timișoara. ::

Cea mai bună orchestră de țigani.

Alcalay Frères Paris,

Mare magazin
de piele ::

Filiala: Arad, Piața Avram Iancu No. 14

♦ Se recomandă în atențiunea Onoratului Public românesc ♦

DROGUERIA „ȘARPELE”

EUGEN LAZAR și COMP. :: ARAD.

Pleu de aramă pentru cazane de fierț țuică

în toate dimensiunile, de vânzare cu
prețuri ieftine la casa bucureșteană **L. NACHT**

cu filiala în ARAD, Strada Decembrie Nr. 1.

Antistia comunală a circumscripției I.

Nr. 9567/1921.

Publicațiune.

Obligăm posesorii de case și intravilan, ca să ude pavajul de asfalt dinaintea caselor și intravilanilor zilnic dimineața între orele 6—7, și după masă între orele 1—2 și 8—9, din contra vor fi amendatți conform regulamentului în vigoare.

Arad, la 30 Iulie 1921.

Pocioianu, m. p.
șeful circ. I.

„Cafeneaua Orașului”

Locul de întâlnire a comercianților, mâncări reci și beuturi de calitate primă. :: Muzică zilnic.

Rog sprijinul Onoratului public

Francisc Schuch.

Antistia comunală a circumscripției I.

Nr. 14454—1921.

Publicațiune.

1. În conformitate cu Ord. M. de R. No. 40948 din 1/VI. 1921 înaintarea cererilor de primire în cadrele Armatei române a ofițerilor de rezervă din fosta armată Austro-Ungară s'a prelungit până la 1/X. 1921.

2. În conformitate cu Ord. M. de R. Of. Naț. I. O. V No 3231/1921 se aduce la cunoștința tuturor I. O. V. de războiu, ca ori-cine va merge la reședința Com. VII. Terit. fără dovada Cercului de recrutare, pentru regularea dreptului lor de pensie etc., nu li-se vor acorda foi de drum, sau ajutor ci vor merge pe speșele lor.

Arad, la 26 Iulie 1921.

Pocioianu, m. p.
șeful circ. I. a.

Antistia comunală a circumscripției I.

15890/1921.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, ca Atelierul C. F. R. București Calea Grivitei No. 9, are nevoie de următorii meseriași: tâmplari, tapițeri, rotari curelari, cazangi lustruitori de vagoane, dela vârsta de 25 până la 30 ani.

Doritorii care vor să se angajeze la șoselele zisele meserii, se vor prezenta la Antistia Comunală Circ. I-a Arad, cu acte în regulă dela orele 9—12 a. m.

Arad, la 29 Iulie 1921.

Pocioianu, m. p.
șeful circ. I.

Prefectura Poliției Arad.

No. 5531/921.

Publicațiune.

Cu revenire la ord. date de noi înainte, se interzice din nou, sub urmăriile celor mai stricte pedepse, scaldatul în liber, afară de teritoriul băilor autorizate.

Obvenind cazuri, că la Murăș se dă vite pentru scaldat, infectând astfel apa în care să scaldă publicul dela băi, aducând la cunoștința publicului, că vitele pot fi duse la scaldat numai în Murășul de la Calea Șagunei în jos, în toată cealaltă parte a râului scaldatul vitelor este strict interzisă.

Contravenienții vor fi pedepsiți pe baza §-lui 185. din art. de lege XXI a. 1885 cu 1000 lei pedeapsă.

Cu controlul și respectarea acestor dispozițiuni am insarcinat organele mele.

Arad, la 26 Iulie 1921.

Ovidiu Gritta,
pref. poliției.

Desideriu Schwarc și Comp.

.. mare magazin de piele ..

Arad, Piața Avram Iancu.